

BALKAN
CIVIL
SOCIETY
DEVELOPMENT
NETWORK

Gradske
inicijative
Civil
Initiatives

Centar
za razvoj
neprofitnog
sektora

CENTAR
ZA ISTRAŽIVANJE
JAVNIH POLITIKA

BALKAN
CIVIL
SOCIETY
DEVELOPMENT
NETWORK

Projekat podržava
Balkan Civil Society Development Network
(BCSDN).

Centar
za razvoj
neprofitnog
sektora

Centar za razvoj neprofitnog sektora (CRNPS)

se od ranih 2000. bavi analizom trošenja novca
sa budžetske linije 481. a najopsežniju analizu
trošenja sa ove linije na republičkom i lokalnom
nivou sproveo je u periodu od 2007. do 2010.
godine. U 2010. godini CRNPS je analizom
obuhvatio 169 opština u Srbiji.

CENTAR
ZA ISTRAŽIVANJE
JAVNIH POLITIKA

Centar za istraživanje javnih politika

je udruženje građana osnovano 2010. godine
zarad istraživanja i podsticanja diskusije o
aktuelnim aspektima konkretnih javnih politika u
kontekstu demokratskog odlučivanja.

Ovim projektom želimo da oživimo debatu o važnosti
transparentnosti budžetske linije 481, damo preporuke
za izmene procedura i pojačamo pritisak javnosti na
stvaranje bolje saradnje između vlade i organizacija
civilnog društva u okviru procesa pristupanje Srbije EU.

Ka efikasnijim budžetskim politikama na lokalnom nivou - budžetska linija 481, dotacije za nevladine organizacije

This project is funded by the European Union,
through the EU Instrument for Pre-accession
Assistance (IPA) Civil Society Facility (CSF)

The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

RASPODELA NOVCA

sa budžetske linije 481 - Dotacije za nevladine organizacije i dalje je netransparentna, pokazali su rezultati pilot projekta „Ka efikasnijim budžetskim politikama na lokalnom nivou - budžetska linija 481, dotacije za nevladine organizacije“ koji su Centar za razvoj neprofitnog sektora (CRNPS) i Centar za istraživanje javnih politika sprovedi u tri opštine - Pirotu, Kraljevu i Somboru, u periodu od juna do decembra ove godine.

ANALIZIRALI SMO

podatke o trošenju novca sa budžetske linije 481 u 2014. godini, koje su nam dostavile lokalne samouprave i organizovali tri okrugla stola sa predstavnicima lokalnih samouprava, udruženja građana (kako novih, tako i onih starog tipa, klasičnih, udruženja osoba sa invaliditetom, kulturno umetnička društva, i slično) i drugih zainteresovanih građana.

NAJVEĆI DEO NOVCA

sa budžetske linije 481 odlazi sportskim organizacijama, verskim udruženjima, Crvenom krstu, političkim strankama a svega oko jedne petine ili manje usmerava se ka udruženjima građana (NVO). Nalazi koje smo dobili analiziranjem rezultata u Pirotu i Kraljevu poklapaju se sa rezultatima prethodnih analiza koje je CRNPS sproveo od 2007 do 2010. (rezultati iz Sombora su neuporedivi zbog načina na koji se klasifikuju dotacije).

UVODENJE INSTITUCIJE KONKURSA

u raspodeli novca sa budžetske linije 481 doprinelo je transparentnijim uslovima apliciranja u sve tri opštine, ali se ova obaveza i dalje odnosi samo na udruženja građana ali ne i na sportske klubove (izuzev u Somboru), Crveni krst, verske organizacije, političke partije i druge korisnike sa ove linije.

PRAKSE LOKALNIH SAMOUPRAVA

u saradnji sa NVO, u načinu raspodele novca i kontroli utrošenih sredstava drastično se razlikuju. Analiza CRNPS i Centra za istraživanje javnih politika je pokazala da čak i u najboljim primerima (Piroto) postoji veliki prostor za poboljšanje, da se i dalje u procedurama budžetiranja javljaju ozbiljne greške (Sombor), a o prioritetima u finansiranju odlučuje na volontaristički način (Kraljevo) i pod snažnim uplivom partijskih interesa.

VELIKI DEO NOVCA

kojim se finansiraju potrebe građana (van linije 481) raspodeljuje se na bazi diskrecionih odluka predstavnika vlasti, bez sprovođenja konkursa i utvrđenih procedura za praćenje trošenja novca i postignutih rezultata.

NE POSTOJI DIJALOG

između predstavnika države, privrede i NVO o zajedničkom utvrđivanju prioriteta u finansiranju građana iako u pojedinim sredinama postoje jaki privredni subjekti (Piroto), koji izdvajaju značajne sume novca u okviru projekata korporativne društvene odgovornosti.

LOKALNE SAMOUPRAVE NISU

u mogućnosti da same određuju koliko bi novca želele da rasporede na budžetsku liniju 481. Striktne pravila sa republičkog nivoa ih prisiljavaju na oštru politiku štednje.

NVO NEDOVOLJNO

međusobno sarađuju i nisu dovoljno aktivne u otvaranju dijaloga sa lokalnim samoupravama. Tamo gde je dijalog bolji (Piroto) i uslovi finansiranja NVO su bolji. Posle našeg okruglog stola u Kraljevu, prisutne NVO odlučile su da organizuju sastanak da bi utvrdile zajedničku listu zahteva prema lokalnoj samoupravi.

Preporuke

Neophodno je razdvojiti budžetsku liniju 481 prema korisnicima sredstava, da bi se jasnije sagledalo koliko od ukupno odobrenog novca sa ove linije odlazi ka svakoj od podgrupa korisnika.

Potrebno je sprovesti depolitizaciju i profesionalizaciju zaposlenih koji rade na poslovima budžeta.

Uključiti OCD u proces finansiranja sa budžetske linije 481 od učešća u određivanju prioriteta potreba građana, do članstva u komisijama koje donose odluke o raspodeli novca do procesa kontrole utrošenih sredstava i merenja efekata sprovedenih projekata na budžetskoj liniji 481.

Uvesti programske budžete orjentisane na očekivane rezultate korišćenja javnih sredstava i merljive pokazatelje uspešnosti njihove realizacije za sve korisnike sa budžetske linije 481.

Uspostaviti mehanizme za praćenje veze i ishoda predizbornih obećanja vlasti na lokalnom nivou i javnih politika koje se zagovaraju u praksi kroz usmeravanje javnih sredstava.

Dati lokalnim samoupravama veća prava u određivanju koliko novca iz budžeta žele da usmere na budžetsku liniju 481.

Inicirati dijalog između lokalnih samouprava, NVO i privrednih društava u određivanju prioriteta potreba građana, podstaći udruživanje sredstava države i privrede u finansiranju tih potreba i aktivno uključiti civilni sektor u sprovođenje ovako finansiranih projekata.

Organizacije NVO se na terenu i kroz organizovanje konkretnih akcija moraju izboriti da ih lokalne samouprave više uvažavaju i doprineti jačanju svesti građana da treba da preuzmu snažniju ulogu u formulisanju budžetskih politika i nadzoru trošenja javnih sredstava.